

Fietsersbond in een notendop

30 km/u redt levens,
eis minder
fietsdoden!

F
Fietsersbond

redt levens!
petitie

fietsersbond.nl/petitie

F
Fietsersbond

30 km/u redt levens!
Teken de petitie

fietsersbond.nl/petitie

F
Fietsersbond

Welkom bij de Fietsersbond!

Welkom bij de Fietsersbond! Wat fijn dat je vrijwilliger bent geworden. We worden blij van jouw inzet en betrokkenheid. Samen zorgen we voor meer fietsgeluk.

Wist jij dat de Fietsersbond 1.500 vrijwilligers heeft, verspreid over heel Nederland? Dat we onze standpunten samen met jullie bepalen? En dat je twee keer per maand een nieuwsbrief speciaal voor vrijwilligers ontvangt?

Misschien nog niet, maar dat komt vanzelf.

Om je binnen de vereniging op weg te helpen, hebben we deze gids gemaakt: **Fietsersbond in een notendop**. Hierin vind je alles wat je moet weten om je vrijwilligerswerk goed én met veel plezier te doen.

Fotografie: Digidaan, Corné Sparidaens, Theo Tekst Fotografie,
Shane van Hattum en Petterik Wiggers

Inhoudsopgave

Dit is de Fietsersbond

4

- Onze geschiedenis
- Onze successen
- Campagnethema's
- Standpunten

Vrijwilligers van de Fietsersbond

8

- Afdelingen en onderafdelingen
- Wat kun je doen bij een afdeling?
- Taken in een afdeling
- Budgetten
- Community's
- Routeplanner-vrijwilligers
- Fietsdocenten
- Vrijwilligers inwerken
- Registratie van vrijwilligers

Vereniging Fietsersbond

14

- Hoe zit de vereniging in elkaar?
- Ledenraad
- Algemeen bestuur
- Landelijk bureau
- Jaarverslag en Fietsplan
- Statuten en huishoudelijk reglement
- Lid van Verdienste

Communicatie

18

- VrijwilligersNet
- Het Schakeltje
- Fietsflits
- Vogelvrije Fietser
- Huisstijl en afbeeldingen
- Actiemateriaal en kleding

Dit is de Fietsersbond

Waar fietsers in de knel komen, komt de Fietsersbond in actie. Al meer dan vijftig jaar maken we ons sterk voor fietsgeluk en veilige, comfortabele fietsroutes.

Dat doen we samen met ruim 33.000 leden, 168 afdelingen en community's en 1.500 vrijwilligers, verspreid over heel Nederland.

In dit hoofdstuk lees je hoe de vereniging is ontstaan, wat wij sindsdien hebben bereikt en wat onze standpunten zijn.

Onze geschiedenis

Begin jaren zeventig kwamen bezorgde fietsers in actie. De auto kreeg steeds meer ruimte, terwijl fietsers nauwelijks meetelden. Dat lieten zij niet gebeuren. Ze richtten de E.N.W.B. op: de Eerste Enige Echte Nederlandse Wielrijdersbond, die later van naam veranderde in ENFB en uiteindelijk Fietsersbond werd.

In de beginjaren vestigde de bond met creatieve en ludieke, maar soms ook stevige acties de aandacht op de fiets als milieuvriendelijk vervoermiddel en op de nadelige gevolgen van autogebruik.

[Lees meer over de geschiedenis
van de Fietsersbond](#)

Onze successen

37.000 kilometer fietspad

Fietspaden lijken bij Nederland te horen, net als windmolens en tulpen. Maar dat is niet altijd zo geweest. In de jaren zeventig was er veel minder ruimte voor de fiets. Mede dankzij de Fietsersbond is het netwerk van fietspaden sterk uitgebreid.

Fiets stallen bij het station

Bijna de helft van alle treinreizigers komt met de fiets naar het station. Dat daar goede stallingen voor nodig zijn, was voor NS en gemeenten lange tijd niet vanzelfsprekend. De Fietsersbond heeft zich jarenlang ingezet voor meer en betere stallingen.

Eerste 24 uur gratis

Op de meeste stations kun je je fiets de eerste 24 uur gratis parkeren. De stallingen zijn open vanaf een half uur voor het vertrek van de eerste trein tot een half uur na de aankomst van de laatste. Ook dat is het resultaat van jarenlang lobbywerk.

OV-fiets

In de jaren zeventig werd een plan voor 'gele leenfietsen' bij stations door de NS-directie weggehoond. De Fietsersbond gaf niet op. Inmiddels is de OV-fiets niet meer uit het straatbeeld weg te denken.

Iedereen Mobiel

Iedereen moet veilig en comfortabel kunnen fietsen. Gelukkig komt er steeds meer aandacht voor fietsers met een beperking, zoals slechthorenden, slechtzienden, handbikers en driewielers. Dat is mede te danken aan de Fietsersbond-community Iedereen Mobiel.

[Lees meer over wat we hebben bereikt voor fietsend Nederland](#)

Campagnethema's

Elk jaar voert de Fietsersbond campagne voor één of twee thema's. Daarbij werken beleidsmedewerkers, team Communicatie en de vrijwilligers in de afdelingen nauw samen.

30 km/u als norm

Een fietser heeft bij een aanrijding met een auto die 30 km/u rijdt een veel grotere overlevingskans dan bij hogere snelheden. Toch is 50 km/u nog de norm binnen de bebouwde kom. De Fietzersbond wil dat 30 km/u de nieuwe standaard wordt in dorpen en steden. Een lagere maximumsnelheid vermindert het aantal ongelukken en de ernst ervan. Met 30 km/u worden straten ook veiliger, gezonder en prettiger voor iedereen.

[Lees meer over 30 km/u als norm](#)

Fietsgemeente

Elke twee jaar organiseren we de landelijke verkiezing Fietsgemeente. Tienduizenden fietsers vullen onze online enquête in en beoordelen hun gemeente op hoe prettig en veilig je er kunt fietsen. Het doel: fietsen zo veilig en comfortabel mogelijk maken in heel Nederland. Voor vrijwilligers is de input van fietsers heel waardevol voor het lokale lobbywerk.

[Bekijk de scores van jouw gemeente.](#)

Standpunten

In onze standpunten maken we duidelijk wat we als Fietzersbond belangrijk vinden. Ze geven ook richting aan onze gesprekken met lokale overheden. Veel standpunten formuleren we samen met leden en vrijwilligers. Zo willen we dat 30 km/u de standaard maximumsnelheid binnen de bebouwde kom wordt. Ook vinden we dat opgevoerde fatbikes en e-bikes strenger moeten worden aangepakt. Deze opgevoerde fietsen zorgen voor gevaarlijke situaties en ongelukken, zowel voor de (vaak jonge) bestuurder, de passagier achterop als andere verkeersdeelnemers.

Daarnaast vindt de Fietzersbond dat goede fietsinfrastructuur essentieel is om ongelukken te voorkomen en fietsen aantrekkelijk en veilig te maken. Dat betekent onder andere: geen overbodige obstakels op het fietspad, voldoende brede fietspaden en meer ruimte voor de fiets in het algemeen.

[Lees meer over onze standpunten](#)

Vrijwilligers van de Fietzersbond

Afdelingen en onderafdelingen

Onze campagnes, acties en andere successen komen er niet vanzelf. In het hele land maken vrijwilligers dit mogelijk, meestal vanuit een lokale afdeling.

Een afdeling is een groep vrijwilligers van de Fietzersbond in een gemeente of regio. De afdeling werkt vooral op gemeentelijk niveau. Vrijwilligers gaan in gesprek met de gemeente en andere relevante (bestuurs)organisaties in gesprek over onderwerpen zoals betere fietsvoorzieningen en meer ruimte voor de fiets: letterlijk (op straat) en figuurlijk (aandacht en waardering). De [doelstellingen](#) van de Fietzersbond zijn daarbij leidend.

Afdelingen hebben leden die wonen in de gemeenten of regio waar de afdeling actief is. De afdeling kan de leden informeren over de lokale lobby en hen hierbij betrekken. Hun contactgegevens staan in een ledenlijst die je kunt opvragen bij het landelijk bureau.

Naast afdelingen zijn er ook onderafdelingen. Meestal zijn er meerdere onderafdelingen per afdeling. Een onderafdeling bestrijkt een deel van het gebied van een afdeling en bestaat vaak een kleinere groep vrijwilligers. Leden van een onderafdeling maken automatisch deel uit van de afdeling. De verdeling van stemmen in de ledenraad en van het budget is op basis van de afdelingen, niet van de onderafdelingen. Verderop in deze gids lees je hier meer over.

Er zijn ook afdelingen die regionaal met elkaar samenwerken, bijvoorbeeld in de provincie Utrecht. Hier komen de afdelingen samen in het Utrechts Fiets Overleg (UFO). Het UFO is de gesprekspartner voor gemeente-overstijgende zaken, zoals provinciaal en regionaal fietsbeleid. Ook in de meeste andere provincies zetten (groepjes van) vrijwilligers zich specifiek in om de Fietzersbond op regionaal niveau te vertegenwoordigen.

[Bekijk welke afdelingen bij jou in de buurt zijn](#)
[Lees meer over hoe afdelingen en onderafdelingen werken](#)

Wat kun je doen bij een afdeling?

Als vrijwilliger bij een afdeling kun je op veel manieren bijdragen aan een fietsvriendelijker gemeentebeleid. Hier zijn een paar voorbeelden:

- [Lobbyen](#) bij de gemeente of provincie: ga in gesprek met politici en ambtenaren.
- Acties en evenementen organiseren voor fietsers: organiseer een Fietscafé, inloopspreekuur, [fietsprotest](#) of [verlichtingsactie](#).
- Start een petitie: een [petitie](#) is een goede manier om aandacht te vragen bij beleidsmakers en politici voor een bepaald (fiets)onderwerp.
- Draag bij aan zichtbaarheid: houd de website up-to-date of schrijf voor de [nieuwsbrief](#) of het magazine van de afdeling.
- Doe onderzoek: wil je weten hoe iets precies zit, dan kun je zelf onderzoek doen namens de Fietzersbond. Afdeling Delft deed in opdracht van de gemeente een onderzoek naar [sociale veiligheid](#) in de gemeente. Afdeling Hilversum deed onderzoek naar de fietspadbreedtes.
- Contact houden met [buurafdelingen](#): sommige fietsonderwerpen gaan over gemeentegrenzen heen. Dan is het fijn om samen op te trekken, bijvoorbeeld als het gaat om doorfietsroutes.

Taken in een afdeling

Vrijwilligers in een afdeling werken veel samen. Niet iedereen heeft evenveel tijd. Daarom verdelen ze de taken vaak onderling.

Sommige afdelingen hebben de taken officieel ondergebracht in een bestuur met een voorzitter, secretaris, etc. In andere afdelingen is dat wat lossier geregeld. Alleen de taak van penningmeester is verplicht; dat staat in de [statuten](#) van de vereniging.

Tip: heeft de afdeling een voorzitter, secretaris en andere functies, maak dan duidelijke afspraken over de termijn van deze rollen en de taakverdeling.

Ook goed te weten: in het [huishoudelijk reglement](#) staat beschreven welke taken vrijwilligers kunnen hebben en na welke termijn iemand vervangen moet worden. Ook staat daarin dat een bestuur niet verplicht is.

Voorbeelden van taken:

- **[Voorzitter](#)**

De voorzitter is vaak het gezicht van de afdeling en zorgt voor verbinding tussen de actieve vrijwilligers. Ook leidt de voorzitter de vergaderingen.

- **[Secretaris](#)**

De secretaris onderhoudt het contact met de leden, maakt notulen van vergaderingen, beheert de mailbox en heeft contact met het landelijk bureau.

- **[Penningmeester](#)**

De penningmeester beheert de financiën van de afdeling, onder meer door een begroting te maken en kosten te declareren.

- **[Webmaster](#)**

De webmaster zorgt ervoor dat de afdeling of community online zichtbaar is, bijvoorbeeld via de website of de nieuwsbrief.

Afdelingsbudgetten

Activiteiten organiseren kost geld. Daarom ontvangt elke afdeling jaarlijks een afdelingsbudget. Het bedrag dat een afdeling ontvangt (afdelingsafdracht), hangt af van het aantal leden.

Heeft de afdeling een onderafdeling, dan ontvangt die een deel van het budget. De ledenraad heeft vastgesteld hoe de budgetten worden verdeeld. In ons [huishoudelijk reglement](#) kun je nalezen wat die afspraken zijn.

[Lees meer over de afdelingsbudgetten](#)

Community's

Bij de Fietzersbond zijn ook community's actief die zich landelijk inzetten voor een specifiek doel. Deze community's bestaan alleen uit vrijwilligers en hebben geen leden, omdat ze niet aan een afdeling gebonden zijn.

De [community Iedereen Mobiel](#) zet zich in voor toegankelijk fietsen. Deze vrijwilligers hebben veel ervaring met fietsen met een beperking of aangepaste fiets en delen hun kennis om fietsen voor meer mensen mogelijk te maken. Daarnaast is er een landelijke [Speedpedelec community](#). Die lobbyt voor een breder en veiliger gebruik van de speedpedelec.

Routeplanner-vrijwilligers

Door het hele land zijn vrijwilligers actief die de Fietzersbond Routeplanner up-to-date houden. Ze brengen belangrijke kenmerken van fietspaden en -routes in kaart. Dit doen ze door tijdens fietstochten gegevens te verzamelen over fietspaden en deze vervolgens online te verwerken.

[Leer meer over het werk van onze Routeplanner-vrijwilligers](#)

Fietsdocenten

Voor de Fietzersbond zijn veel fietsdocenten actief. Ze geven fietsles aan kinderen, ouderen en nieuwe Nederlanders. De docenten volgen hiervoor een driedaagse cursus.

[Lees hier meer over wat je doet als fietsdocent](#)

Vrijwilligers inwerken

We vinden het belangrijk dat nieuwe vrijwilligers zich snel binnen onze vereniging thuis voelen. Daarom hebben we voor afdelingen de handleiding 'Welkom heten en inwerken nieuwe vrijwilligers' geschreven.

[Bekijk hier de handleiding Welkom heten en inwerken](#)

Registratie van vrijwilligers

Als je begint als vrijwilliger is het heel belangrijk dat je je registreert. Zo kunnen we goede afspraken maken over je inzet en jouw gegevens correct vastleggen. Stop je met vrijwilligerswerk? Vergeet je dan niet af te melden.

[Registreer je als Fietsersbond-vrijwilliger](#)

Vereniging Fietsersbond

De Fietsersbond is een vereniging. Dat betekent dat we leden hebben, ons inzetten voor een gemeenschappelijk doel – fietsgeluk voor iedereen – en samen besluiten nemen.

Je richt een vereniging niet op om winst te maken, maar het mag wel. De winst moet je gebruiken voor het doel waarvoor de vereniging is opgericht.

Hoe zit de vereniging in elkaar?

De Fietsersbond heeft geen algemene ledenvergadering maar een ledenraad. Ook heeft een vereniging een algemeen bestuur. Het algemeen bestuur leidt de vereniging en kiest uit de bestuursleden een dagelijks bestuur. Hoe de bestuursleden gekozen worden en wat hun verantwoordelijkheden zijn, staat precies beschreven in de statuten.

Ledenraad

Een ledenraad van de Fietsersbond bestaat uit afgevaardigden die namens de rest van de achterban (leden en vrijwilligers) toezicht houden op het beleid van de Fietsersbond, besluiten nemen en strategische adviezen geven. De vrijwilligers in een afdeling spreken af wie er als afgevaardigde naar de ledenraad gaan. Hoeveel afgevaardigden een afdeling naar de ledenraad mag sturen, is afhankelijk van het aantal leden dat een afdeling heeft.

Ook de taken, bevoegdheden en werkwijze van de ledenraad zijn formeel vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement van de Fietsersbond.

[Lees hier meer over de ledenraad](#)

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur is eindverantwoordelijk voor beleid en organisatie en komt een paar keer per jaar bijeen om besluiten te nemen. Het bestuur bepaalt de strategische richting van de vereniging. De uitvoering ligt bij de directeur, het managementteam en de medewerkers van het landelijk bureau. De vrijwilligers en leden van de Fietsersbond kunnen meepraten over hoofdlijnen en kaders, onder andere in de ledenraad en ledenpeilingen.

[Lees meer over het algemeen bestuur](#)

Landelijk bureau

Het landelijk bureau van de Fietsersbond is gevestigd in Utrecht. Hier werken onze medewerkers aan belangenbehartiging, consumenteninformatie, financiën en administratie. Ook ondersteunen zij de vrijwilligers bij hun werk.

Het landelijk bureau bestaat uit verschillende teams:

- **Team Beleid** zet zich in voor de landelijk en lokale lobby, campagnes en beleidsthema's. De beleidsmedewerkers bieden ook inhoudelijke ondersteuning aan de afdelingen. Je kunt er terecht met vragen over

verkeerskundige kwesties en standpunten van de Fietsersbond, en ook om een medewerker uit te nodigen als expert bij een Fietscafé.

beleid@fietsersbond.nl

- **Team Communicatie** zorgt ervoor dat steeds meer mensen weten waar de Fietsersbond voor staat en wat we doen. Dat gebeurt via campagnes, nieuwsbrieven, social media, zakelijke partners ende media.
webteam@fietsersbond.nl of pers@fietsersbond.nl
- **Team Bedrijfsvoering** zorgt ervoor dat de organisatie goed draait. De financiële en ledenadministratie vallen hier ook onder.
 - Vragen over het afdelingsbudget kun je stellen via finadm@fietsersbond.nl
 - Wil je actiemateriaal bestellen? Mail dan naar secretariaat@fietsersbond.nl
 - Via VrijwilligersNet kun je de [ledenlijst aanvragen](#)
- **Team Vrijwilligers** ondersteunt en versterkt de afdelingen en vrijwilligers in het hele land. We geven advies, delen kennis en zorgen voor handige hulpmiddelen, zoals een handboek voor het inwerken van vrijwilligers (en de gids die je nu leest) en ideeën en hulp bij het organiseren van Fietscafé's. teamvrijwilligers@fietsersbond.nl
- Het **Management Team** en de **directeur** hebben de leiding over het landelijk bureau.

Wil jij weten wie er op het landelijk bureau werken?

[Op onze website stellen medewerkers zich aan je voor.](#)

Jaarverslag en Fietsplan

De Fietsersbond legt zijn activiteiten vast in een uitgebreid jaarverslag. Hier lees je wat we in het afgelopen jaar hebben bereikt. Daarnaast maken we elk jaar een Fietsplan. Daarin staat wat we in het komende jaar willen doen om onze missie te bereiken.

[Onze jaarverslagen en Fietsplannen staan op de website.](#)

Statuten en huishoudelijk reglement

De Fietsersbond heeft net als elke andere vereniging statuten. Hierin staan de basisregels en afspraken van de organisatie, bijvoorbeeld hoe de bestuurders worden benoemd en hoe besluiten worden genomen. Ons huishoudelijk reglement vult de statuten aan met praktische afspraken.

[Lees hier onze statuten en huishoudelijke reglementen.](#)

Lid van Verdienste

Actieve leden die een bijzondere bijdrage leveren of hebben geleverd aan het werk van de Fietsersbond, kunnen de titel Lid van Verdienste krijgen. Afdelingen en community's kunnen hiervoor iemand voordragen.

[Hoe je een Lid van Verdienste voordraagt, lees je op VrijwilligersNet.](#)

Communicatie

VrijwilligersNet

Op deze website vind je informatie voor vrijwilligers van de Fietzersbond: van nieuws en een agenda tot handboeken voor het organiseren van acties en informatie over budgetten.

Lees meer op [VrijwilligersNet](#)

Het Schakeltje

Het Schakeltje is de nieuwsbrief voor actieve vrijwilligers van de Fietzersbond. De nieuwsbrief verschijnt twee keer per maand. Zo blijf je op de hoogte van de activiteiten van de afdelingen, vrijwilligers en het landelijk bureau.

[Meld je aan voor het Schakeltje](#)

Fietsflits

De Fietsflits is de nieuwsbrief voor alle leden van de Fietzersbond. Deze komt eens in de twee weken uit. In deze nieuwsbrief staat algemener fietsnieuws bijvoorbeeld over nieuwe ontwikkelingen, fietsroutes en tests van fietsproducten.

[Meld je aan voor de Fietsflits](#)

Vogelvrije Fietser

De Vogelvrije Fietser (ook wel de VVF genoemd) is het magazine van de Fietzersbond. Het staat vol interviews en achtergrondverhalen, onafhankelijke testen, trends, routes en gadgets. Leden ontvangen het magazine vier keer per jaar.

Huisstijl en afbeeldingen

Om herkenbaar als één vereniging te communiceren gebruiken we de Fietzersbond-huisstijl met ons eigen logo, kleurenpallet en lettertype. Afdelingen en community's gebruiken het logo, aangevuld met de naam van de afdeling of community. We hebben ook sjablonen voor brieven, flyers en presentaties, en een beeldbank met foto's en illustraties die je kunt gebruiken.

[Download hier onze logo's, sjablonen en afbeeldingen](#)

Actiemateriaal en kleding

Om goed zichtbaar te zijn tijdens acties en evenementen kun je actiematerialen bestellen, zoals beachflags, brochures, gele hesjes, jassen en petten. Twee keer per jaar is er een bestelmoment voor kleding. Brochures en spandoeken kun je het hele jaar door bestellen.

[Bestel hier je actiemateriaal](#)

Heel veel succes!

Organiseer je een actie, wil je meer informatie of even sparren over een onderwerp? Neem dan contact op met het landelijk bureau via teamvrijwilligers@fietzersbond.nl

Fietzersbond